

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého

Katedra informačních a komunikačních technologií

Portfolio studenta

Vypracovala: Lenka Kleinová

Obor: Čj + Iv

V Říčanech 13. 2. 2019

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Historie výpočetní techniky

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, prezentace, děrné štítky

Zařazení do výuky dle RVP

1. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
2. **Vzdělávací obor** – Informatika
3. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
4. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vlastními slovy vysvětlí pojem výpočetní technika
- žák vlastními slovy vysvětlí, k čemu sloužili děrné štítky
- žák vyjmenuje konkrétní výpočetní techniky – počítadlo, kalkulátor, počítač
- žák vyjmenuje generace počítačů – 0., 1., 2., 3., 4.

B) ANALÝZA UČIVA

1. **Pojmy:**
  - nové (nově vytvářené):** výpočetní technika, děrný štítek, generace počítačů
  - opěrné:** počítač, kalkulátor, počítadlo, Japonsko, Čína, Řecko, Řím, násobení, dělení, sčítání, odčítání, magnetické pásky, diskety, CD, DVD, roboti
  - rozšiřující:** abakus, Space war, Leonardo da Vinci, Poslední večere, IBM, Mark 1, umělá inteligence,
2. **Dovednosti: intelektuální-** analýza vývoje výpočetní techniky, srovnávání jednotlivých generací vývoje počítačů
3. **Návyky:** když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují
4. **Myšlenkové operace:** analýza vývoje výpočetní techniky, srovnávání jednotlivých generací vývoje počítačů
5. **Mezipředmětové vztahy**
  - Horizontální:** IV + Ze (Kde leží Řecko, Japonsko a Čína?)
  - IV + Umění a kultura (Leonardo da Vinci – Poslední večere)
  - IV + Aj (Space war – vesmírná válka)
  - IV + M (sčítání, odčítání, násobení, dělení)
  - IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)
6. **Praktický dopad:** žáci si uvědomují, že počítače prošli svým vývojem a že ještě před nedávnou dobou vypadaly zcela jinak, než nyní.

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: dnes si ukážeme, jak vypadaly počítače v minulosti a do jaké doby jejich minulost padá.			3 min.	
Hlavní část:	Opakování: Co je to výpočetní technika? Jakou konkrétní výpočetní techniku znáte? Expozice: představení vývoje výpočetní techniky. Fixace: Video nejstarší počítačové hry Space war Expozice: Generace počítačů Fixace: Video o historii pc	Opakovací rozhovor Vysvětlování, demonstrace Vysvětlování Projekce	Frontální Frontální Frontální Frontální Frontální	4 min. 10 min. 2 min. 7 min. 15 min.	Prezentace, pc, plátno, projektor, děrné štítky ↓
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny: hardware			3 min.	

Přílohy:

Prezentace

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Hardware

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, prezentace, komponenty počítače – myš, reproduktory, mikrofon, klávesnice, základní deska, harddisk, paměť RAM, DVD rom, grafická karta, ...

Zařazení do výuky dle RVP

1. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
2. **Vzdělávací obor** – Informatika
3. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
4. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vlastními slovy vysvětlí pojem hardware
- žák vyjmenuje vnější hardware
- žák vyjmenuje vnitřní hardware

B) ANALÝZA UČIVA

1. Pojmy: **nové (nově vytvářené):** vnitřní hardware, vnější hardware, harddisk, paměť RAM, procesor, základní deska

opěrné: monitor, klávesnice, počítač, počítačová myš, reproduktor, mikrofon, tiskárna,

rozšiřující: gamepad, skener, web kamera, hard, ware,

2. Dovednosti: intelektuální- analýza vnitřního a vnějšího hardwaru, srovnávání jednotlivých součástí pc

3. Návyky: když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování

4. Myšlenkové operace: analýza vnitřního a vnějšího hardwaru, srovnávání jednotlivých součástí pc

5. Mezipředmětové vztahy

Horizontální: IV + Aj (Hard – těžký, ware – nářadí)

IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)

6. Praktický dopad: žáci si uvědomují, z jakých částí se skládá počítač, vědí, které komponenty jsou pro chod počítače nezbytné

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: dnes si ukážeme, z jakých částí se skládá počítač, dozvíte se, co je uloženo v té hrčící bedně, co máte pod stolem nebo vedle na stole.			3 min.	
Hlavní část:	<p>Opakování: Jaké nejstarší výpočetní technologie znáte? Počítadla Jaké znáte generace počítačů? 0-5 Jak vypadaly první počítače? Byly velké, mohutné, velmi drahé Na co se zaznamenávaly informace v 0.-2. generaci? Děrné štítky</p> <p>Expozice: Hardware, co to je, z jakých slov vznikl</p> <p>Brainstorming – co tě napadne, když už víš, že hardware je hmotné vybavení počítače?</p> <p>Fixace: Poznáš, co je na obrázku?</p> <p>Expozice: Dělení hardware</p> <p>Fixace: Ukázka jednotlivých částí počítače a vysvětlení jejich významu</p> <p>Fixace: Video</p>	<p>Opakovací rozhovor</p> <p>Vysvětlování Brainstor.</p> <p>Projekce</p> <p>Vysvětlování Demonstrace</p> <p>Video</p>	<p>Frontální</p> <p>Frontální</p> <p>Frontální</p> <p>Frontální</p> <p>Frontální</p> <p>Front.</p>	<p>5 min.</p> <p>2min.</p> <p>3min.</p> <p>4min.</p> <p>5min.</p> <p>12 min.</p> <p>7min.</p>	<p>Prezentace, pc, plátno, projektor</p> <p>↓</p> <p>+ součásti pc (myš, klávesnice, ...)</p>
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny: software			2 min.	

Přílohy:
Prezentace

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Software

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, prezentace, komponenty počítače – myš, reproduktory, mikrofon, klávesnice, základní deska, harddisk, paměť RAM, DVD rom, grafická karta, ...

Zařazení do výuky dle RVP

1. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
2. **Vzdělávací obor** – Informatika
3. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
4. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vlastními slovy vysvětlí pojem software
- žák vyjmenuje dělení softwaru (operační systém, grafický software, kancelářský software, zábavný software)
- žák vlastními slovy vysvětlí pojem škodlivý software
- žák otevře následující programy: Microsoft Office Word, Malování, libovolnou hru

B) ANALÝZA UČIVA

1. **Pojmy:**
  - nové (nově vytvářené):** software, operační systém, grafický software, kancelářský software, zábavný software, antivirové programy, Microsoft Office Word, Malování
  - opěrné:** text, grafika, tabulky, hry, virus, škodlivina, počítač, ochrana, hardware
  - rozšiřující:** Soft, ware, Windows, Linux, Photoshop, Excel, Avast, trojský kůň,
2. **Dovednosti:** **senzomotorické:** žák umí otevřít následující programy: Microsoft Office Word, Malování, libovolnou hru
intelektuální- srovnávání jednotlivých částí softwaru
3. **Návyky:** když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování
4. **Myšlenkové operace:** srovnávání jednotlivých částí softwaru
5. **Mezipředmětové vztahy**
  - Horizontální:** IV + Aj (Soft – těžký, ware – nářadí)
IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)
6. **Praktický dopad:** žáci si uvědomují, že počítač není jen fyzický stroj, ale že nezbytnou součástí jsou i programy, žáci si uvědomují, že existuje i škodlivý software, který při nepřítomnosti kvalitního antivirového programu může způsobit poškození nebo ztrátu dat.

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: dnes si řekneme něco o další nezbytné složce počítače, a to o programovém vybavení			3 min.	
Hlavní část:	Opakování: Co je to hardware? Hmotné vybavení pc Na jaké 2 skupiny ho dělíme? Vnitřní a vnější Jaké znáte součásti vnitřního HW? Procesor, paměť RAM, základní deska, harddisk, zdroj napájení, ... Jaké znáte součásti vnějšího HW? Klávesnice, monitor, myš, reproduktory, tiskárna, skener, mikrofon, gamepad, joystick,.. Víte, co to je? – ukázka částí HW a žáci hádají, o co se jedná. Expozice: Software, co to je, z jakých slov vznikl. Dělení Aplikace: Spouštění jednotlivých programů- Microsoft Office Word, Malování, libovolná hra Expozice: Škodlivý software Fixace: Vytvoření skupin po cca 4 členech, každá skupina má za úkol napsat co nejvíce softwarů, které znají, a to do programu Microsoft Word. Poté vyhodnocení nejúspěšnější skupiny, která přečte, co sepsala. Fixace: Co je to software, a do jakých základních skupin ho dělíme?	Opakovací rozhovor, demonstrace Vysvětlování Praktická činnost Vysvětlování Skupinová práce Opak. rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální Skupinová Frontální	10 min. 10 min. 8min. 5 min. 5 min. 2 min.	Prezentace, pc, plátno, projektor, součásti pc (klávesnice, myš, monitor, ...)
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny: opakování, bezpečnost při práci na pc			2 min.	

Přílohy:
Prezentace

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Hygiena při práci s pc

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné, skupinové

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, prezentace

Zařazení do výuky dle RVP

1. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
2. **Vzdělávací obor** – Informatika
3. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
4. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák respektuje pravidla bezpečné práce
- žák nezasahuje dovnitř počítače a periferií
- žák chrání své zdraví při práci u počítače
- žák zacvičí cviky určené pro prevenci při práci s pc

B) ANALÝZA UČIVA

1. **Pojmy:** **nové (nově vytvářené):** -
opěrné: hygiena, počítač, práce, bolesti, nemoci, cvičení, větrání, myš, židle, klávesnice, monitor
rozšiřující: ergonomie
2. **Dovednosti:** **senzomotorické:** žák u pc zaujímá správný posez, žák zacvičí cviky určené pro prevenci při práci s pc
intelektuální- analýza hygieny při práci s pc
3. **Návyky:** když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování, žáci dodržují zásady hygieny při práci s pc
4. **Myšlenkové operace:** analýza hygieny při práci s pc
5. **Mezipředmětové vztahy**
Horizontální: IV + Člověk a jeho zdraví (hygiena při práci s pc)
IV + Tv (cvičení)
IV + Přírodověda (části lidského těla)
6. **Praktický dopad:** žáci si uvědomují důležitost dodržování zásad hygieny při práci s pc, chrání své zdraví a vyhýbají se nebezpečí, umí zacvičit cviky, které jim poslouží jako prevence rizik plynoucích z častého sezení u pc

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: dnes si, když budete v průběhu hodiny šikovní, zacvičíme pár cviků, vhodných při práci s pc			3 min.	
Hlavní část:	Opakování: Žáci ve skupinách zopakují předešlá témata (hardware, software) Expozice: Hygiena při práci s pc Aplikace: Vyzkoušení si správného sezení u pc Expozice: Rizika plynoucí ze špatného nebo častého sezení u pc Aplikace: Cviky vhodné při práci s pc Fixace: Zopakování zásad při práci s pc	Skupinová práce Vysvětlování, diskuze, demonstrace Vysvětlování Cvičení Opak. rozhovor	Skupinová Frontální Samostatná Frontální Samostatná Frontální	12 min. 10 min. 3 min. 3 min. 8 min. 4 min.	Prezentace, pc, plátno, projektor
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny:			2 min.	

Přílohy:

Prezentace

Teoretická příprava

Hygiena při práci s pc

Všichni víme, že k počítači se nesmí se špinavýma rukama a že se u něj nemá jíst ani pít. Vždyť by se těžko z klávesnice dostával zapadlý mák z rohlíku, vylitý nápoj snadno klávesnici zkratuje a znehodnotí.

Na co ještě dbáme:

1. Nauč se u počítače správně sedět a správně držet myš. Oči by měly být ve stejné výšce jako horní hrana monitoru, nohy mají být celým chodidlem na zemi, myš je dostatečně blízko, ruce na klávesnici a na myši leží tak, aby předloktí byla zhruba vodorovně.
2. Na monitoru jsou tlačítka, kterými si můžeš nastavit jas a kontrast obrazu. Nastav si takový obraz, abys viděl ostře, ale aby monitor nesvítil příliš jasně. Nebudou tě při delší práci pálit oči.
3. Monitor vyzařuje škodlivé záření za sebe dozadu. Ve škole máme monitory uspořádané tak, aby záření pohlcovala stěna. Pokud máš počítač doma umístěn jinak, nestůj nikdy vzadu za monitorem.
4. Nikdy počítač, monitor a další periferie (tiskárnu, scanner) sám nerozdělávej a nemontuj. Elektrický výboj by tě mohl zabít.
5. Asi víš, že počítač se může nakazit virem. Zmenšit riziko napadení počítačovým virem můžeš tak, že do počítače nebudeš kopírovat a stahovat hry a další programy pochybného původu, třeba půjčené od kamaráda.
6. Hodně důležitý je pořádek v počítači. Všechnu svou práci si ukládej do své složky. Jen své soubory můžeš vyhazovat do koše, aby se ti nestalo, že omylem smažeš důležité soubory, bez nichž se počítač zhroutí

<http://informatika4rocnik.webnode.cz/zaciname-s-pocitacem/hygiena-u-pocitace/>

Více viz učebnice S počítačem nejen k maturitě 1, str. 32, Více viz učebnice Informatika pro ZŠ 1. díl, str. 24

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Soubory a složky

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 90 min. (2 vyučovací hodiny)

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno

Zařazení do výuky dle RVP

1. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
2. **Vzdělávací obor** – Informatika
3. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
4. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vytvoří novou složku
- žák zkopíruje složku či soubor
- žák přejmenuje složku či soubor
- žák přemístí složku či soubor
- žák smaže složku či soubor
- žák používá klávesové zkratky (Ctrl + C, Ctrl +V)

B) ANALÝZA UČIVA

1. **Pojmy:**
  - nové (nově vytvářené):** složka, soubor, klávesa ctrl, klávesa shift, zástupce
  - opěrné:** počítač, data, myš, klávesnice, vytvoření složky, přejmenování složky, kopírování, přesouvání, mazání, klávesa enter, klávesa delete, program, dopis
  - rozšiřující:** adresář, stromová struktura
2. **Dovednosti: senzomotorické:** žák vytvoří, přejmenuje, přemístí, vytvoří kopii a smaže soubory a složky, žák efektivně používá klávesové zkratky
3. **Návyky:** když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování
4. **Myšlenkové operace:**
5. **Mezipředmětové vztahy**
  - Horizontální:** IV + Tv (cvičení)
  - IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)
  - IV + Ze (kde leží Alpy a kde Šumava)
  - IV + Aj (rozvoj slovní zásoby – delete, enter)

6. Praktický dopad: žák v běžném životě používá získané dovednosti při práci s pc

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: Dnes budete mít možnost získat při samostatné práci jedničku			3 min.	
Hlavní část:	Opakování: Cvičení z minulé hodiny Expozice: Složky – co to je, k čemu slouží Aplikace: Práce se složkami Expozice: Soubor – co to je, k čemu slouží Aplikace: Práce se soubory Fixace: Jaké znáte přípony souborů? Expozice: Zástupce Aplikace: vytvoření zástupce	Cvičení Vysvětlování, demonstrace Prak.čin. Vysvětlování, demonstrace Prak.čin. Brainstorming Vysvětlování, demonstrace Prak.čin.	Samostatná Frontální Samostatná Frontální Samostatná Frontální Frontální Samostatná	5 min. 5 min. 8 min. 5 min. 5 min. 5 min. 3 min. 4 min.	Pc, plátno, projektor ↓
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny:			2 min.	

Přílohy:

Teoretická příprava

Práce s pc se stále zjednodušuje a zdokonaluje, ovšem některé činnosti jsou pro práci s pc nezbytné a musíme se je naučit. Jednou ze základních potřeb práce s pc je umět pracovat se souborem a složkou,

Složka (adresář)

V pc je velké množství dat – obrázky, dokumenty, tabulky, atd. Abychom s těmito daty mohli bez problému pracovat a vyznat se v jejich uložení, slouží nám k tomu složky. Právě pomocí nich si data logicky třídíme a uspořádáváme.

Kdyby nebylo složek, měli bysme všechny dokumenty a programy na jednom místě a bylo by jich tam hrozně moc a než bychom našli, co potřebujeme, zabralo by to mnoho času.

Představme si to na následujícím příkladě: Pokud máme fotky z prázdnin na jednom místě, máme zde fotografie z hor, moře, výletu na zámek a než najdeme tu konkrétní fotku, kterou potřebujeme, zabere to mnoho času. Ale když máme vytvořené složky Prázdniny, v níž jsou další tři složky s názvy: Hory, Moře, Výlet na zámek, a ve složce Hory máme dále rozdělené fotky na Alpy a Šumava, hledání konkrétní fotky nám zabere mnohem méně času.

Tomuto rozdělení do složek také můžeme říkat stromová struktura, to znamená, že se jednotlivé složky stále rozdělují, jako je tomu u větvení stromu.

Práce se složkou viz Informatika pro ZŠ 1 díl, str. 38, 54-58

Cvičení k práci se složkou: Vytvoř složku s názvem Informatika, do ní vlož další složky Úkoly a Cvičení, do složky Cvičení vlož další složky s názvy Word, Fotografie, Malování.

Kdo bude mít hotovo, přihlásí se a pokud bude mít správně provedeno, dostane jedničku.

Soubor

Soubor je další, velmi často používaný, pojem v informatice. Soubor je základní nosič informace. Co všechno je soubor? Obrázek, program, dopis, atd.

Každý soubor má své pojmenování, které se skládá ze dvou částí – podobně jako naše jména. Tyto dvě části se nazývají jméno a přípona (něco jako naše křestní jméno a příjmení), a tyto dvě části jsou oddělené tečkou.

Část jména od tečky vlevo slouží k pojmenování souboru, který si můžeme pojmenovat prakticky jak chceme, ovšem některé znaky v něm nejsou povoleny (/:*?). Přípona je pak určena pro konkrétní operační systém, podle přípony můžeme poznat, o který program se jedná – zdali je to obrázek (jpg), textový dokument (doc), písnička (mp3) apod.

Například fotografii s naším psem pojmenujeme Alík.jpg

Cvičení k práci se souborem: Stáhni si z internetu jakýkoliv obrázek a ulož ho do složky Fotografie. Zkus si tento obrázek sám pojmenovat a zjisti, jakou má příponu.

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Záznamová média

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 5.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné, skupinové

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, děrné štítky, VHS kazeta, disketa, CD, DVD, harddisk, flash paměť

Zařazení do výuky dle RVP

5. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie
6. **Vzdělávací obor** – Informatika
7. **Tematický celek** – Základy práce s počítačem
8. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vyjmenuje druhy záznamových médií
- žák uvede rozdíly mezi jednotlivými záznamovými médii
- žák uvede jednotky, ve kterých se informace na záznamových médiích uchovávají

B) ANALÝZA UČIVA

1. **Pojmy:**
nové (nově vytvářené): magnetická páska, disketa
opěrné: děrný štítek, CD, DVD, harddisk, flash paměť
rozšiřující: VHS kazeta, blu-ray
2. **Dovednosti: senzomotorické:**
intelektuální- srovnávání jednotlivých záznamových médií
3. **Návyky:** když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování
4. **Myšlenkové operace:** srovnávání jednotlivých záznamových médií
5. **Mezipředmětové vztahy**
Horizontální: IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)
6. **Praktický dopad:**

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
------	-----------------------------------	--------	------------------------------	-----	---------------------

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Práce v OpenOffice Writer – formátování textu, odstavce, obrázky, objekty, tabulka, tabulátory, sloupce

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 6.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 8-9 vyučovacích hodin

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné, samostatné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, internet, program OpenOffice Writer, pracovní listy (viz pc složka Pracovní listy pro 6. Ročník a jejich řešení)

Zařazení do výuky dle RVP

9. Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie

10. Vzdělávací obor – Informatika

11. Tematický celek – Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací

12. Průřezové téma – Mediální výchova

A) VVC:

- žák naformátuje text v OpenOffice Writer
- žák vytvoří odstavec v OpenOffice Writer
- žák vloží objekty do OpenOffice Writer
- žák upravuje vložené objekty v OpenOffice Writer
- žák vytvoří tabulku v OpenOffice Writer
- žák upravuje tabulku v OpenOffice Writer
- žák vytvoří tabulátory v OpenOffice Writer
- žák zformátuje text do sloupců v OpenOffice Writer

B) ANALÝZA UČIVA

1. Pojmy: **nové (nově vytvářené):** normostrana, formátování, tabulátor, předsazení prvního řádku, odsazení prvního řádku, zarážka, blok, klipart, pozice obrázku, poznámka pod čarou
opěrné: kancelářský balík, textový editor, OpenOffice Writer, kurzor, zdroje, internet, vyhledávání, složka, soubor, písmo, typ písma, velikost písma, zvýraznění textu, barva písma, řez písma, podtržení písma, řádkování, okraje, zarovnání, zarovnání textu, objekt, obrázek, sloupec, řádek, tabulka, okraje, ohraničení, odrážky, klávesová zkratka Ctrl + C, klávesová zkratka Ctrl + V, pravítko, buňka v tabulce, záložka odkazy
rozšiřující: záhlaví, zápatí, styl písma, mezery v textu, zkratka Ctrl+F

2. Dovednosti: senzomotorické: žák trénuje psaní na klávesnici, žák formátuje text, žák vytvoří odstavec, žák vkládá a upravuje objekty, včetně obrázků, zadává jejich pozici a velikost, žák vytvoří tabulku, kterou dále upravuje a vkládá do ní text, žák využívá tabulátory, žák zformátuje text do sloupců

Intelektuální: srovnávání naformátovaného a nenaformátovaného textu, srovnávání textu s použitím tabulátoru a bez nich

3. Návyky: když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování, dodržují zásady bezpečnosti při práci s pc, žáci pracují samostatně a neruší své spolužáky

4. Myšlenkové operace: srovnávání naformátovaného a nenaformátovaného textu, srovnávání textu s použitím tabulátoru a bez nich

5. Mezipředmětové vztahy

Horizontální: IV + Čj (rozvoj slovní zásoby, mluvený projev před spolužáky)

IV + Vzk (správný posez při práci s pc)

IV + M (práce s pravítkem v MS Word)

IV + Př (buňka – v biologickém významu)

6. Praktický dopad: žák využívá získané dovednosti při psaní různých seminárních prací a dalších textů

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činnosti)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: Umět pracovat s textovým editorem je nezbytnou součástí vašeho dalšího studia, a proto je třeba v následujících hodinách dávat pozor, protože následující dovednosti budete v budoucnu jistě potřebovat.			3 min.	
Hlavní část: 1.hod.	Opakování: kancelářský balík OpenOffice a jeho textový editor OpenOffice Writer Expozice: Formátování textu: písmo a jeho vlastnosti Aplikace: práce s prac. listem č. 1 Kontrola pracovních listů a jejich odevzdání	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technikou Rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální	5 min. 10 min. 15 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 2.hod.	Opakování: minulá hodina- formátování písma Expozice: formátování odstavců a odrážky Aplikace: práce s prac. listem č. 2 Kontrola pracovních listů a jejich odevzdání	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik. Rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální	5 min. 10 min. 15 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 3.hod.	Opakování: minulá hodina – formátování odstavce Expozice: Práce s objekty, vkládání obrázků, klipartů, tabulek Aplikace: práce s prac. listem č. 3 Kontrola prac. listů a jejich odevzdání	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik. Rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální	5 min. 13 min. 12 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, internet, OpenOffice Writer ↓

Hlavní část: 4.hod.	Opakování: minulá hodina – práce s objekty Aplikace: Vytvoření plakátu na téma pc a jeho komponenty <ul style="list-style-type: none"> - Žáci jsou grafici a dostali od naší školy žádost o vytvoření plakátu na téma počítač a jeho komponenty - Žáci vytvoří v OpenOffice Writer plakát, který bude zahrnovat komponenty pc i s jejich popisem - Po dokončení svůj plakát představí třídě a řeknou, co je na práci bavilo, nebavilo, co se jim dařilo a co ne, jak postupovali, co jim dělalo největší potíže, ... Jako ukázka plakátu může posloužit: Vzorovy obr. plakátu (složka pracovní listy)	Opak. rozhovor Práce s technikou, vysvětlování	Frontální Samostatná	5 min. 35 min.	Pc, plátno, projektor, internet OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 5.hod.	Opakování: minulá hodina – práce s objekty Expozice: Práce s tabulkou Aplikace: práce s prac. listem č. 4, řešení promítnout na plátno Kontrola prac. listů a jejich odevzdání	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik Rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální	5 min. 13 min. 12 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, internet OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 6.hod.	Opakování: minulá hodina – práce s tabulkou Expozice: Práce s tabulátory a poznámka pod čarou Aplikace: práce s prac. listem č. 5, řešení promítnout na plátno Kontrola prac. listů a jejich odevzdání	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik Rozhovor	Frontální Frontální Samostatná Frontální	5 min. 10 min. 15 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, internet OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 7.hod.	Opakování: minulá hodina – práce s tabulátory Expozice: Práce se sloupci Aplikace: práce s prac. listem č. 6 Kontrola prac. listů a jejich odevzdání Zadání úkolu na příští hodinu: příští hodinu uzavřeme kapitulu MS Word, vaším úkolem bude vypracovat text na vámi vybrané téma, který bude obsahovat zadané parametry. Vy si do konce hodiny můžete pomoci internetu nalézt téma, které vás zajímá.	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik Rozhovor Vysvětlování	Frontální Frontální Samostatná Frontální Frontální	5 min. 8 min. 8 min. 4 min. 15 min.	Pc, plátno, projektor, internet OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 8.hod.	Aplikace: práce s prac. listem č. 7 a jeho odevzdání	Práce s technikou	Samostatná	40 min.	Pc, internet, OpenOffice Writer
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny:			2 min.	

Přílohy:

Normostrana:

- velikost písma: 12,
- zarovnání textu: do bloku
- řádkování: 1.5
- po stranách (zleva i zprava): 3 cm
- nahoře i dole: 2,5 cm
- předsazení prvního řádku bude 1 cm

Pracovní listy a jejich řešení viz pc – 6. ročník – pracovní listy

Pracovní listy

Strukturace přípravy na hodinu informační výchovy

Téma hodiny: Práce s odborným textem – úvodní strana, číslování, obsah, zdroje

Vypracoval/a: Kleinová Lenka

Pro třídu: 7.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 4 vyučovací hodiny

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné, samostatné

Prostředky výuky: pc, projektor, plátno, internet, program OpenOffice Writer, pracovní list k úpravě (viz pc Žahavci)

Zařazení do výuky dle RVP

13. Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie

14. Vzdělávací obor – Informatika

15. Tematický celek – Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací

16. Průřezové téma – Mediální výchova

A) VVC:

- žák naformátuje text
- žák vytvoří úvodní stranu k odbornému textu v programu OpenOffice Writer
- žák očíslovuje strany odborného textu v programu OpenOffice Writer
- žák vytvoří obsah odborného textu v programu OpenOffice Writer
- žák cituje použité zdroje dle normy

B) ANALÝZA UČIVA

1. Pojmy: **nové (nově vytvářené):** citace, odborný text, normostrana
opěrné: kancelářský balík, textový editor, OpenOffice Writer, úvodní strana, číslování, obsah, nadpis, norma, seminární práce, formátování, zdroje, internet, vyhledávání, složka, soubor, styly, písmo, řádkování, styl písma, velikost písma, okraje, zarovnání, předsazení prvního řádku, zarovnání textu, blok
rozšiřující: konce oddílů

2. Dovednosti: senzomotorické: žák trénuje psaní na klávesnici, žák formátuje text, žák vytvoří úvodní stranu k odbornému textu, žák očíslovuje strany odborného textu, žák vytvoří obsah k odbornému textu, žák cituje všechny použité zdroje, žák cituje zdroje dle normy

Intelektuální: srovnávání naformátovaného a nenaformátovaného textu, srovnávání ručně vypsáného obsahu a automaticky vytvořeného obsahu v OpenOffice Writer

3. Návyky: když chce žák něco říct – přihlásí se, žáci se nepřekřikují, žáci komunikují s učitelem, zapojují se do diskuzí a opakování, dodržují zásady bezpečnosti při práci s pc, žáci pracují samostatně a neruší své spolužáky

4. Myšlenkové operace: srovnávání naformátovaného a nenaformátovaného textu, srovnávání ručně vypsáného obsahu a automaticky vytvořeného obsahu v OpenOffice Writer

5. Mezipředmětové vztahy

Horizontální: IV + Př (práce s textem na téma žahavci)

IV + Čj (rozvoj slovní zásoby)

IV + Vkz (správný posez při práci s pc)

6. Praktický dopad: žák využívá získané dovednosti při psaní odborných textů

C. SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny Motivace: Umět pracovat s odborným textem je nezbytnou součástí vašeho dalšího studia, a proto je třeba v následujících hodinách dávat pozor, protože následující dovednosti budete v budoucnu určitě potřebovat.			3 min.	
Hlavní část: 1.hod.	Opakování: kancelářská balík OpenOffice a jeho textový editor OpenOffice Writer Expozice: odborný text, úvodní strana Fixace: otevření si OpenOffice Writer a vytvoření úvodní strany dle vzoru Aplikace: práce s odborným textem – naformátování textu a vytvoření úvodní strany Expozice: číslování stran v odborném textu, záhlaví a zápatí Fixace: vytvoření číslování stran a vepsání záhlaví	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technikou Práce s technikou Vysvětlování, demonstrace Práce s technikou	Frontální Frontální Samostatná Samostatná Frontální Samostatná	5 min. 5 min. 5 min. 10 min. 5 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 2.hod.	Opakování: minulá hodina- úvodní strana a číslování Expozice: styly v OpenOffice Writer Aplikace: vytvoření 3 různých stylů Expozice: vytvoření obsahu Aplikace: žáci vytvoří obsah k danému odbornému textu	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik. Vysvětlování, demonstrace Práce s technikou	Frontální Frontální Samostatná Frontální Samostatná	5 min. 7 min. 10 min. 8 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, OpenOffice Writer ↓

Hlavní část: 3.hod.	Opakování: minulá hodina – styly a obsah v OpenOffice Writer Expozice: zdroje a citace Aplikace: vytvoření 2 citací knih a 2 citací internetových zdrojů Aplikace: doplnění zdrojů do zkušebního souboru (žahavci) dle citační normy a doplnění této poslední kapitoly do obsahu souboru Fixace: výběr tématu, na který žáci vytvoří odborný text, text mohou zkopírovat z internetu, ale na příští hodinu si musí donést alespoň jeden knižní zdroj, kterým doplní informace z internetu, na tomto úkolu budou pokračovat příští hodinu	Opak. rozhovor Vysvětlování, demonstrace Práce s technik. Práce s technikou Práce s technikou	Frontální Frontální Samostatná Samostatná Samostatná	5 min. 8 min. 8 min. 6 min. 13 min.	Pc, plátno, projektor, internet, OpenOffice Writer ↓
Hlavní část: 4.hod.	Aplikace: žáci pokračují na úkolu z minulé hodiny, jejich odborný text musí splňovat následující kritéria: <ul style="list-style-type: none"> - Text musí splňovat prvky normostrany - Samotný text musí mít minimálně 2 strany + úvodní strana + obsah + zdroje - Text musí obsahovat nadpisy kapitol (minimálně 4), které budou součástí obsahu Každý žák představí své téma, řekne, co mu dělalo největší problém, případně může text ještě poupravit, poté jej pošle učitelce	Práce s technik. Rozhovor	Samostatná Frontální	30 min. 10 min.	Pc, plátno, projektor, internet OpenOffice Writer ↓
Závěr	Rozloučení se žáky, zpětná vazba – co je na hodině bavilo, zaujalo, co je nebavilo, co by vynechali, představení tématu příští hodiny:			2 min.	

Přílohy:

Normostrana:

- velikost písma: 12, (písmo Times New Roman)
- zarovnání textu: do bloku
- řádkování: 1.5
- po stranách (zleva i zprava): 3 cm
- nahoře i dole: 2,5 cm
- odsazení prvního řádku bude 1 cm

Pracovní list viz pc (Žahavci – seminární práce k úpravě)

Strukturace přípravy na hodinu přírodopisu

Téma hodiny: Autorská práva

Vypracoval/a: Kleinová Lenka
Pro třídu: 7

Místo realizace: počítačová učebna

Časová dotace: 45 min.

Forma výuky:

normativní hledisko: zprostředkování nového učiva

sociální hledisko: hromadné, skupinové

Prostředky výuky: pc, dataprojektor, plátno, powerpoint, internet, reproduktory

Další informace (dle formy např. velikost skupin): skupiny po dvou členech

Zařazení do výuky dle RVP

17. **Vzdělávací oblast** – Informační a komunikační technologie

18. **Vzdělávací obor** – Informační výchova

19. **Tématický celek** – Zpracování a využití informací

20. **Průřezové téma** – Mediální výchova

A) VVC:

- žák vlastními slovy vysvětlí pojem autorské právo

- žák použije správně citace dle normy

B) ANALÝZA UČIVA

1. Pojmy:
nové (nově vytvářené): autorské právo, licence
opěrné: pravidla, sankce, autor, zákon, citace, kancelářský balík
rozšiřující: copyright, freeware, GTA, Microsoft Office 2013, Photoshop CS6

2. Dovednosti: senzomotorické: žák umí použít správně citaci (zjednodušeně)

3. Návyky: žák při čerpání z různých zdrojů připojuje správné citace, když chce žák něco říct – přihlásí se

4. Myšlenkové operace: srovnávání jednotlivých cen licencí

5. Mezipředmětové vztahy

Horizontální: IV + OV (různé typy práv)

IV + ČJ (rozvoj slovní zásoby: autorské právo, licence)

6. Praktický dopad: žák si uvědomuje, jaká jsou autorská práva a že za jejich nedodržování mohou nastat sankce, žák při psaní různých referátů atp. používá citace z různých zdrojů

Fáze	Podrobný popis aktivit (činností)	Metoda	Forma Organizace výuky	Čas	Poznámky pomůcky
Úvod	Pozdravení se žáky, seznámení s cílem hodiny, motivace-znalosti a dovednosti z dnešní hodiny využijete při tvorbě referátů, nebo absolventské práce, která vás čeká	Vysvětlování	Hromadná - frontální	3 min.	
Hlavní část:	<p>Opakování: Co je to právo, jaké druhy práv znáte?</p> <p>Expozice: Co jsou to autorská práva, co je v nich zahrnuto, kdo je jejich autorem, co je licence, druhy licencí</p> <p>Motivace: videa o autorských právech</p> <p>Aplikace: Kolik stojí různé druhy licencí? Žáci si zapisují na papírek a potom to zhodnotíme.</p> <p>Aplikace: vytvoření citace k obrázku</p> <p>Fixace: Sepsání zásad, kterých se musíte držet, abyste neporušili autorská práva</p> <p>Čtení komiksu: Copyright</p>	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Vysvětlování</p> <p>Dynamická projekce</p> <p>Řízený rozhovor</p> <p>Práce s technik.</p> <p>Práce s technik.</p> <p>Práce s textem</p>	<p>Hromadná - frontální</p> <p>Hromadná - frontální</p> <p>Hrom. - samost.</p> <p>Hrom.- samost.</p> <p>Skupinová</p> <p>Hrom.- samost.</p>	<p>4 min.</p> <p>12 min.</p> <p>4 min.</p> <p>5 min.</p> <p>5 min.</p> <p>5 min.</p> <p>5 m.</p>	Prezentace, pc, plátno, dataprojektor, reproduktory
Závěr	Zhodnocení hodiny a rozloučení se žáky			2 m.	

Autorská práva

1. Co jsou práva? Soustava pravidel, která jsou stanovena státem

- V případě porušení pravidel → sankce (pokuta, vězení, ...)

2. Jaké typy práv znáte? obchodní, občanské, rodinné, trestní, pracovní

3. Slyšeli jste někdy o právu autorském? = copyright ©

- zabývá se právními vztahy uživatelů a tvůrců tzv. „autorských děl“ k příslušným dílům
- kdo je tvůrce? spisovatelé, hudebníci, filmaři, architekti, stavitelé a programátoři
- jak dlouho toto právo trvá? Toto právo trvá po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti. Po této době jde o díla volná a mohou být bezúplatně použita.

Jak neporušit autorský zákon: - Použít výhradně vlastní zdroje

- Použít díla, na která se nevztahují autorská práva (*lidová tvorba, neznámý autor ...*)
- Uzavřít písemnou smlouvu s autorem díla
- Zaplatit autorovi za užití díla

Co je to licence? = povolení, oprávnění

- Autor duševního vlastnictví může poskytnout právo na používání daného produktu, a to např. poplatkem za poskytnutou licenci
- získáním licence tedy získáváte právo užívat daný produkt

Pozor! Licenci nemůžete:

bez svolení autora dále:

1. Šířit
2. Prodat

3. Pronajmout

Typy licencí:

- **Registrovaná licence.** Registrované verze jsou uživatelům dostupné po uhrazení poplatku. Použití je omezeno na osobu (y), která program registrovala.
- **Freeware** jsou programy, u nichž se tvůrce nevzdává autorského práva, ale jejich šíření i používání je zcela zdarma. Je pouze zakázáno programy upravovat nebo je poskytovat dále za úplatu. Freeware tvoří většinou renomované softwarové firmy, které si tak zdarma dělají účinnou reklamu, nebo počítačová nadšenci.
- **GPL.** Software šířený pod licencí GPL (General Public License) je možno volně používat, modifikovat i šířit, ale za předpokladu, že tento software bude šířen bezplatně (případně za distribuční náklady) s možností získat bezplatně zdrojové kódy.
- **Donationware.** Zaplacení tohoto software je čistě dobrovolné, a pokud máte pocit, že by bylo vhodné ocenit kvalitu autorovy práce, můžete zaslat libovolný příspěvek na jeho konto.
- **Shareware** jsou placené programy, které jsou sice zdarma ke stažení a vyzkoušení, ale jejich trvalé užívání je podmíněno zakoupením licence. Tyto programy fungují obvykle jako plné verze, ale po čase používání se určité funkce zablokují, případně je činnost programů už od počátku nějakým způsobem omezena.
- **Trial (Trialware).** Užívání trial programů je podmíněno vlastnictvím licence. Tyto komerční programy jsou většinou distribuovány plně funkční, ale po určité době (obvykle 30 dní) se odmítnou spustit nebo se některé důležité funkce znepřístupní.
- **Adware.** Užívání software šířeného pod touto licencí je bezplatné, ale v programu se zobrazuje reklama, ze které je jeho vývoj placen.
- **Demo** programy jsou pouze ukázkové verze, které mají omezeny některé podstatné funkce - např. nelze soubory ukládat nebo tisknout.
- **Cardware.** Software je možno neomezeně užívat v případě, že autorovi zašlete skutečnou pohlednici. Autor si tak zajistí nejen přísun pošty do své schránky, ale i přehled o místech, kde se jeho program užívá. Pro tuto licenci se někdy také používá název
- **Postcardware.** Spíše žertem jsou míněna některá další označení programů - např. bierware (autora pozvete na pivo).

Víte, kolik stojí licence?

licence pro kancelářský balík Open Office je zdarma

4. Slyšeli jste v poslední době v médiích o nějakých problémech s autorskými právy? Např. s 3D tiskárnami – jak se budou řešit autorská práva např. s uměleckými díly, atp...
5. Můžeme použít text z knihy, nebo obrázek do referátů a prezentací, které sami vytváříme?
6. Co je citace a jak se cituje?
7. Vyzkoušejte: zadejte do internetového vyhledávače Google např. slovo pes, poté si vyberte obrázek, který se vám líbí – dejte zobrazit obrázek, tento obrázek uložte do počítače, otevřete si textový dokument, nebo prezentační dokument a do něj obrázek vložte, poté zkopírujte hypertextový odkaz a vložte ho pod obrázek spolu s datem, kdy jste si ho stáhli, případně i autora

